

فارسی

۱- معنی کدام گروه از واژه‌ها «همگی» درست نیست؟

- (۱) (بر: سینه) (خوش تراش: خوش اندام) (رعنا: زیبا)
(۲) (خنیده: معروف) (چاره‌ساز: علاج‌کننده) (خویشان: اقوام)
(۳) (برنشتن: برخواستن) (چاشتگاه: نزدیک عصر) (کافی: باکفایت)
(۴) (فرودسرای: اندرونی) (خیرخیر: سریح) (کراهیت: ناپسندی)

۲- معنی چند واژه در کمانک روبه‌رو به درستی آمده است؟

«غریو (همهمه)، اضطراب (نگرانی)، شفق (سرخ‌ی آسمان هنگام طلوع)، باره (اسب)، جمله (سراسر)، مشتبه (شبیبه به)، مقام (جایگاه)»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳- معنی واژه «فضل» در تمام بیت‌ها یکسان است، به جز:

- (۱) گر در کمال و فضل بود مرد را خطر / چون خوار و زار کرد بس این بی‌خطر مرا
(۲) ز شکر اوست مروه و صفای من / ز فضل اوست مروه و صفای او
(۳) گرچه در گیتی نیابی هیچ فضل / مرد از او فاضل شده است و زودیاب
(۴) فضل و هنر ضایع است تا نمانید / عود بر آتش نهند و مشک بسایند

۴- معنی و تلفظ واژه «غنا» در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) برگذری و ننگری باز نگر که بگذرد / فقر من و غنای تو جور تو و احتمال من
(۲) نخوردی بی‌غنا یک جرعه باده / نه بی‌مطرب شدی طبعش گشاده
(۳) چهارم روز مجلس تازه کردند / غناها را بلند آوازه کردند
(۴) خواست تا سازد از غنا، سازی / در چنان گنبدی خوش آوزی

۵- در عبارت زیر، چند غلط املائی وجود دارد؟

«آن‌گاه، آگاه شدند که غرقه خاست شد. بانگ و جزاهز خواست و امیر برخواست هنر آن بود که کشتی‌های دیگر به او نزدیک بودند، ایشان

در جستند هفت، هشت تن و امیر را بگرفتند و بر بودند و به کشتی دیگر رسانیدند و نیک کوفته شد و پای راست افکار شد.»

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۶- در کدام بیت‌ها جابه‌جایی ضمیر متصل صورت گرفته است؟

- الف) دگر روز باز اتفاق افتاد / که روزی رسان قوت روزش بداد
ب) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست / چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست
پ) چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش / ز دیوار محرابش آمد به گوش
ت) خدا را بر آن بنده بخشایش است / که خلق از وجودش در آسایش است
ث) اگر لطفش قرین حال گردد / همه ادب‌ارها، اقبال گردد

- (۱) ب - پ (۲) الف - ب (۳) پ - ت (۴) ت - ث

۷- در کدام بیت قیدهای «حالت» و «مکان» دیده می‌شود؟

- (۱) به مغرب سینه‌مالان قرص خورشید / نهان می‌گشت پشت کوهساران
(۲) دمار از جان این غولان کشم سخت / بسوزم خانمان‌هاشان به شمشیر
(۳) شبی آمد که می‌باید فدا کرد / به راه مملکت فرزند و زن را
(۴) شبی را تا شبی با لشکری خرد / ز تن‌ها سر ز سرها خود افکند

۸- در کدام عبارت، «شاخص» یافت می‌شود؟

- (۱) سجده شکر کرد خدا را عز و جل بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد.
(۲) روز دوشنبه امیر مسعود، شبگیر برنشتست و به کران رود هیرمند رفت.
(۳) از قضای آمده، پس از نماز، امیر کشتی‌ها بخواست و ناوی ده بیاوردند.
(۴) امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید و تر و تباه شده بود.

۹- نقش دستوری کلمات مشخص شده در کدام گزینه به درستی بیان نشده است؟

- (۱) روشن روان عاشق از تیره شب ننالد / داند که روز گردد روزی شب شبانان (نهاد - مسند)
(۲) دی شیخ با چراغ همی گفت گرد شهر / کز دیو و در ملولم و انسانم آرزوست (قید - مضاف‌الیه)
(۳) شکسته دل ما ز گل آفرید / در آن خانه پاک منزل گزید (مفعول - مسند)
(۴) در خواب دوش پیری در کوی عشق دیدم / با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن (مفعول - متمم)

۱۰- در کدام عبارت، نقش تبعی بیش‌تری به‌کار رفته است؟

- (۱) از این پس، آرام نمی‌گرفت و به نظم مثنوی مشغول بود و شب‌ها حسام‌الدین در پیشگاه وی می‌نشست و او مثنوی می‌سرود.
(۲) خود را به جهان عشق و یک رنگی و صلح‌طلبی و کمال و خیر مطلق کشانیده و در زندگانی، اهل صلح و آسایش بود.
(۳) اهل قونیه از خرد و بزرگ در تشییع پیکر مولانا و خاکسپاری حاضر شدند و همدردی کردند و بسیار گریستند.
(۴) بهاء‌ولد از آن‌جا که دیار روم از تاخت و تاز سپاه مغول بر کنار بود و پادشاهی دانا و صاحب بصیرت داشت، بدان نواحی هجرت گزید.

۱۱- با توجه به عبارت زیر، کدام واژه نهاد است؟

«گوسفندان بدان جا بداشته، هر چند گفتند از آن جا برخیزید که محال بود بر گذر سیل بوده فرمان نمی بردند تا باران قوی شد...»

۱) باران ۲) گوسفندان ۳) هر چند ۴) محال

۱۲- کدام بیت مطابق با «نوشتار معیار» (شیوه عادی) است؟

۱) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست

۲) ای آفتاب حسن برون آ، دمی ز ابر / کان چهره مشعشع تابانم آرزوست

۳) دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر / کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست

۴) پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست / آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست

۱۳- آرایه‌های بیت «به نام چاشنی بخش زبان‌ها / حلاوت سنج معنی در بیان‌ها» در کدام گزینه درست آمده است؟

۱) تلمیح - جناس - مراعات نظیر - جان بخشی

۲) حس آمیزی - مجاز - کنایه - مراعات نظیر

۳) جناس - کنایه - حس آمیزی - تلمیح

۴) مجاز - جان بخشی - تشبیه - تلمیح

۱۴- آرایه‌های مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱) زاغی از آن جا که فراغی گزید / رخت خود از باغ به راغی کشید (نماد - کنایه - جناس)

۲) دید یکی عرصه به دامان کوه / عرضه ده مخزن پنهان کوه (استعاره - تشخیص - تشبیه)

۳) باز کشید از روش خویش پای / در پی او کرد به تقلید جای (واج آرایی - کنایه - جناس)

۴) بر قدم او قدمی می کشید / وز قلم او رقمی می کشید (کنایه - مجاز - جناس)

۱۵- در کدام ابیات، آرایه‌های «استعاره»، «کنایه» و «مجاز» دیده می‌شود؟

۱) در آن تاریک شب می گشت پنهان / فروغ خرگه خوارزمشاهی ۲) ز هر سو بر سواری غلت می خورد / تن سنگین اسبی تیر خورده

۳) دمار از جان این غولان کشم سخت / بسوزم خانمان‌هاشان به شمشیر ۴) به خوناب شفق در دامن شام / به خون آلوده، ایران کهن دید

۱۶- در کدام گزینه، «مجاز» وجود ندارد؟

۱) شورش جنگ و دفاع در دل‌ها تنوره می کشید.

۲) اروپا قدم‌های بزرگی برای پیشرفت برداشته بود.

۳) شهر خود را برای استقبال از بهار آماده کرده بود.

۴) گنجه با واپسین رمق‌هایش نفس می کشید.

۱۷- در کدام بیت، مفهوم عبارت مشخص شده نادرست است؟

۱) فرو می ریخت گردی زعفران رنگ / به روی نیزه‌ها و نیزه‌داران (نور زردرنگ خورشید)

۲) در آن دریای خون، در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید (پایان عمر و حکومت خود)

۳) در آن دریای خون، در دشت تاریک / به دنبال سر چنگیز می گشت (میدان نبرد)

۴) از این سد روان در دیده شاه / ز هر موجی هزاران نیش می رفت (لشکریان مغول)

۱۸- مفهوم همه ابیات به جز بیت «دعوت به ابداع و نوآوری و پرهیز از تقلید نابه‌جا» است.

۱) مشو مقید همراه اگر چه توفیق است / که از جریده روی کار مهر بالا رفت

۲) در پس آینه طوطی صفتم ساخته‌اند / آن چه استاد ازل گفت بگو، می گویم

۳) خواه بد و خواه نیک هر چه کنی تازه کن / تن به تتبع مده مخترع کار باش

۴) از ره تقلید اگر حاصل شود کسب کمال / هر که گردد خُم نشستن باید که افلاطون شود

۱۹- بیت «اگر او به وعده گوید که دمی دگر بیایم / همه وعده مکر باشد، بفریید او شما را» با کدام بیت، تناسب معنایی دارد؟

۱) بس که دیدم بی‌ثباتی از جهان بی‌وفا / خاک ساکن در نظر آب روانی شد مرا

۲) دوش آن نامهربان، احوال ما پرسید و رفت / صد سخن گفتیم اما یک سخن نشنید و رفت

۳) گل، عیب بی‌وفایی خود را علاج کرد / نشنیده است عهد تو سوی وفا هنوز

۴) گر وفا دور از تو شد ای خرمن گل دور نیست / همدمی با چون تو مغروری، نمی آید از او

۲۰- مفهوم کنایه کدام عبارت، نادرست است؟

۱) نمی دانست در کجا ریشه بدواند: (اقامت کردن)

۲) برخلاف مادرم که خشک و کم‌سخن بود وی از مباحث مختلف حرف می زد: (جدی بودن)

۳) این همدم کودک و دست‌گیر پیر مانند هوا در فضای فکری فارسی‌زبانان جریان داشته است: (کمک کردن)

۴) سراچه ذهنم آماس کرد، بیش‌تر برفوران تخیل راه می رفتم: (هوشیاری و زیرکی)